

Haapsalu muinsuskaitseala kaitsekorra ettevalmistamise töörühma VI koosolek

31. oktoobril 2022. a Haapsalus

Kohal olid töörühma liikmed Leele Välja, Anu Joost, Ülla Paras, Kalli Pets, Kaire Tooming ning Carolin Pihlap, puudus Maarja Toomamäe.

- Koosolekul vaadati koos üle 30. septembril toimunud teise avaliku kaasamiskoosoleku tulemused. Kaasamiskoosolekul tutvustati alusuuringute ja töörühma senise töö tulemusi, sh hoonete kaitsekategooriate ettepanekuid ning ka muinsuskaitseala laiendamise ettepanekut. Kaasamiskoosolekul jäid lisaks konkreetsete hoonetega seotud küsimustele kõlama järgmised laiemad teemad, mis vajavad kaitsekorras kajastamist:
 - Mure haljastuse vähenemise, eriti hoovide parklateks muutumise pärast.
 - Nõuded uushoonestusele – milline peaks olema koopiahoonete, nõ vanas stiilis hoonete ja kaasaegse arhitektuuri suhe?
 - Millised on päikesepaneelide paigutamise põhimõtted muinsuskaitsealal?
 - Koostöö linnavalitsusega ja linnavalitsuses muinsuskaitsealale sobiva vajaliku tänavainventari (turvapiirded, rattahoidikud, prügikastid, liiklusmärgid, valgustipostid jms) valimisel.
- Hoovide haljastuse puhul arutati, kuidas vältida betoonkividega kaetud hoovide, aga ka tühjade siledate murupindade ja elupuuhekkide teket, mis ei ole Haapsalu vanalinnale omased ega sobi siia. Haapsalule on iseloomulikud viljapuude, sirelite-jasmiinide ja lillepeenardega hoovid, mille kaitse vajadusele viitasid ka linlased kaasamiskoosolekul. Arutati, kas ja millised piirangud või soovitused oleksid kaitsekorras selle eesmärgi täitmiseks kohased (nt okaspuude lubamine vaid üksikistutustena või enne II Maailmasõda kasutusel olnud taimestiku eelistamine vms.) Lepiti kokku, et haljastust puudutava regulatsiooni jaoks koondab vajaliku materjali ja teeb ettepanekud sõnastuse osas Kalli Pets.
- Muinsuskaitseala keskmes, sh Lossi platsi ääres on mitu aastaid hooletusse jäetud hoonet. Põhimõttena ei tohiks olla lubatud (hooajaline) äritegevus, st putkade paigaldamine jms kinnistutele, kus hoonestus on kasutuseta ja hooldamata, et ärgitada selliste hoonete korrastamist.
- Põhimõttena peaks jõudma kaitsekorda, et uusi hooneid võib rajada aladele, mis on olnud ajalooliselt hoonestatud, sh tuleb arvestada tänavafroondiga. Uue hoone rajamiseks muinsuskaitsealale tuleks teha detailplaneering.
- Muinsuskaitseala ajalooliste hoonete restaureerimisel tuleks vältida lihtsustamist detailides ning soovitatavalt taastada endisaegne väljanägemine.
- Kaitsekorras tuleb tähelepanu pöörata (ajaloolistele) väikevormidele, tänavainventarile, valgustusele, infograafikale jms.
- Edaspidi jätkub kaitsekorra ettevalmistamine dokumendi teksti ja seletuskirja koostamisega.

Carolin Pihlap
töörühma juht